

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

4/2017

ročník/volume 27

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

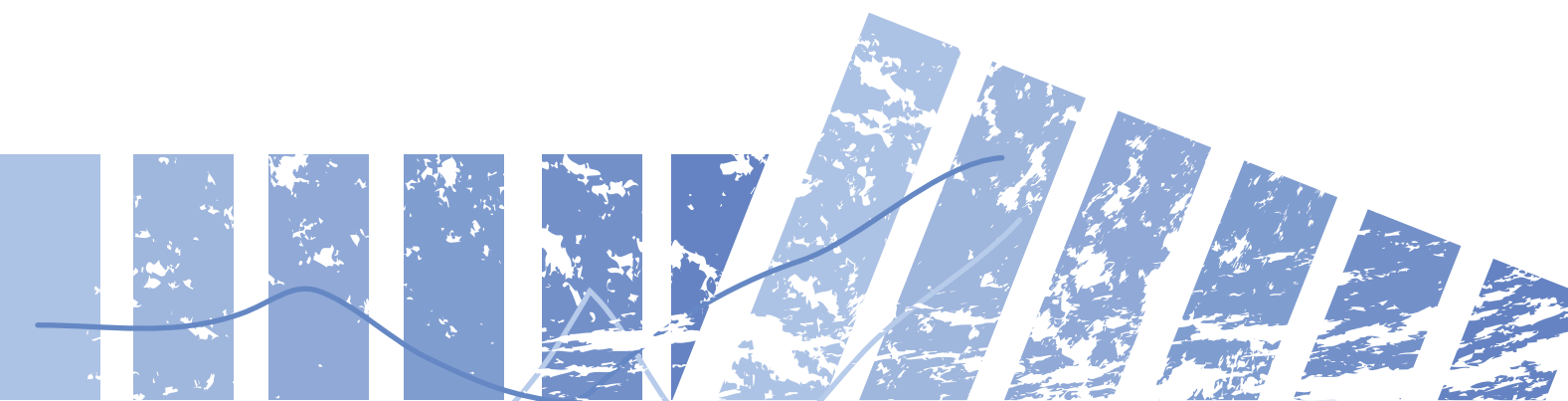
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 6

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 65 – 67

Dátum vydania/Publication date: 15. október 2017/October 15, 2017

Informácia/Information

16. SLOVENSKÁ DEMOGRAFICKÁ KONFERENCIA V NITRE

16. SLOVAK DEMOGRAPHIC CONFERENCE IN NITRA

V dňoch 29. júna – 1. júla roku 2017 sa v priestoroch Študentských domovov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre uskutočnila v poradí už 16. Slovenská demografická konferencia s názvom Regióny v demografickej perspektíve. Na podujatí sa zúčastnili viac ako štyri desiatky demografov, geografov, štatistikov a vedcov z ďalších príbuzných vedných disciplín zo Slovenska a Českej republiky. Spoločne so Slovenskou štatistickou a demografickou spoločnosťou sa na úspešnej organizácii konferencie spolupodieľala Fakulta prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a Štatistický úrad Slovenskej republiky. 16. Slovenskú demografickú konferenciu zaštil dekan Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Libor Vozár.

Pred samotným začatím konferencie bol jej program obohatený workshopom Štatistického úradu Slovenskej republiky na tému prípravy SODB 2021. Jeho dôležitou súčasťou sa stali aj praktické ukážky využitia potenciálu cenzových dát.

16. Slovenskú demografickú konferenciu otvorila predsedníčka Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti Iveta Stankovičová. Poukázala na veľký význam konferencií tohto typu pre rozvoj vedy a výskumu na Slovensku nielen v oblasti demografie a demogeografie. V úvodnom bloku odznali príhovory hostí, a to predsedu Štatistického úradu Slovenskej republiky Alexandra Balleka, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu, primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča a dekana Fakulty prírodných vied UKF v Nitre Libora Vozára.

Po úvodných príhovoroch čestných hostí nasledovala plenárna prednáška profesora Beloslava Riečana na tému Štatisticky o neštatistike a neštatisticky o štatistike s hlavným odkazom na význam a potrebu štatistiky pre rozhodovacie procesy v podstate v každej sfére ľudskej činnosti.

Samotný program konferencie bol rozdelený do troch hlavných blokov. V prvom bloku odznalo sedem príspevkov, ktoré do určitej miery nadväzovali na problematiku sčítania obyvateľov, ako aj prezentovali niektoré ďalšie aspekty spojené s problematikou demografického a geodemografického výskumu na regionálnej úrovni. V prvom príspevku Renáta Dušová priblížila účastníkom konferencie hlavné informácie o Nitrianskom samosprávnom kraji. Vladimír Slavík následne prezentoval niektoré problémy a úskalia spojené s problematikou územných a sídelných jednotiek Slovenska v kontexte budúceho SODB 2021. Ďalej nasledoval dvojblok prednášok Dagmar Kusendovej a Pavla Ďurčeka riešiaci otázky populačného rastra v spojitosti s možnosťami prezentácie výsledkov SODB, ako aj ďalších priestorových údajov. Branislav Bleha sa vo svojej prezentácii zaoberal otázkou kvality demografických analýz v programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja na prípadovej štúdií obcí Nitrianskeho a Trnavského samosprávneho kraja. Problematiku migrácie z regionálneho pohľadu otvoril príspevok autoriek Neonily Foltánovej a Márie Katerinkovej. Prvý blok prednášok uzavrela prezentácia Branislava Šprochu analyzujúca proces odkladania a rekuperácie rodinných a reprodukčných zámerov

v regionálnom kontexte na Slovensku. Pracovný program prvého dňa konferencie uzavrela panelová diskusia.

Druhý deň konferencie v druhom prednáškovom bloku sa najprv Karol Pastor zamýšľal nad krízou manželstva ako demografického a sociálneho problému. Nasledovala prednáška Pavla Tišliara a Branislava Šprochu poukazujúca na niektoré staré a nové súvislosti v otázkach regionálnych rozdielov v procese plodnosti. Trojčlenný kolektív mladých autorov, Katarína Hajdoniová, Michaela Chvílová a Martin Kočiš poukázali na nový demografický problém, ktorý predstavuje rastúci počet a podiel detí narodených v zahraničí, matkám s trvalým pobytom na Slovensku.

Kolegovia Tomáš Fiala a Jitka Langhamrová porovnávali demografický vývoj v krajoch ČR v posledných rokoch s projekciou ČSÚ od roku 2013 a na záver druhého bloku odznela prednáška Alžbety Garajovej a Dagmar Kusendovej analyzujúca vývoj pohlavnej a vekovej štruktúry obyvateľov v okrese Trenčín v období rokov 1996 – 2015.

Tretí blok prednášok otvorila prezentácia Marcely Káčerovej a Juraja Maja na tému domácností seniorov – jednotlivcov v urbánnom priestore najväčších dvoch miest Slovenska. Alexandra Petrášová a Lukáš Jurena prezentovali v okresnej perspektíve vyplácanie sociálnych dávok na Slovensku v kontexte dôchodkových systémov. Michal Szabo ďalej poukázal na fenomén predlžovania vzdelávania obyvateľstva na Slovensku v kontexte regionálnych rozdielov a blok uzavrela prednáška venujúca sa problematike dopravných nehôd ako vonkajšej príčiny smrti v regionálnej perspektíve od kolektívu autorov Katarína Viliňová, Alena Dubcová a Jaroslav Bačo.

V záveroch konferencie bola explicitne zdôraznená nutnosť intenzívnejšieho zapojenia širšej vedeckej a odbornej verejnosti do formulovania obsahových prvkov budúceho sčítania, tak aby získané informácie dokázali v čo najväčšej miere zodpovedať praktickým, ako aj novým potrebám vedy a spoločnosti. Konferencia potvrdila veľký význam analýz zameraných na regionálne aspekty demografického správania na Slovensku a ďalších s tým spojených faktorov, javov a procesov. Prezentácie, ako aj diskusie zúčastnených identifikovali existenciu značných regionálnych rozdielov v reprodukčnom a rodinnom správaní, pričom v niektorých aspektoch dokonca dochádza k určitým divergentným trendom a tým k prehlbovaniu regionálnych diferencií. Všetky regióny Slovenska vykazujú viaceré znaky transformácie reprodukčného a rodinného správania. Model reprodukcie sa výrazne zmenil, došlo k jeho pluralizácii, pričom aj na samotnej regionálnej úrovni nastáva v niektorých aspektoch diferenciácia. Preto účastníci konferencie vyjadrili potrebu venovať zvýšenú pozornosť ďalšiemu vývoju, ktorý môže významným spôsobom formovať ďalšie aspekty regionálneho populačného vývoja a hlavných populačných štruktúr.

Početná účasť na 16. Slovenskej demografickej konferencii potvrdila, že svojou povahou, obsahovým zameraním konferencia nesporne predstavuje najväčšie a najdôležitejšie podujatie demografickej, geodemografickej komunity a blízkych príbuzných vedných disciplín na Slovensku. Vzhľadom na svoj význam a zameranie je jednou z hlavných príležitostí určených na prezentáciu výsledkov, diskusiu, výmenu skúseností a v neposlednom rade prehlbovanie kontaktov vedeckých pracovníkov. Vybrané príspevky a abstrakty príspevkov sú uverejnené v zborníku príspevkov

a abstraktov, ktorý je širokej verejnosti prístupný na stránkach Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti www.ssds.sk.

RNDr. Branislav Šprocha, PhD.

Autor je vedúcim Výskumného demografického centra Inštitútu informatiky a štatistiky v Bratislave. Bol členom programového výboru 16. Slovenskej demografickej konferencie.

Fotodokumentácia z konferencie je dostupná na:

http://www.ssds.sk/casopis/gal_2017_06_29-slov-dem-konf16/index.html